

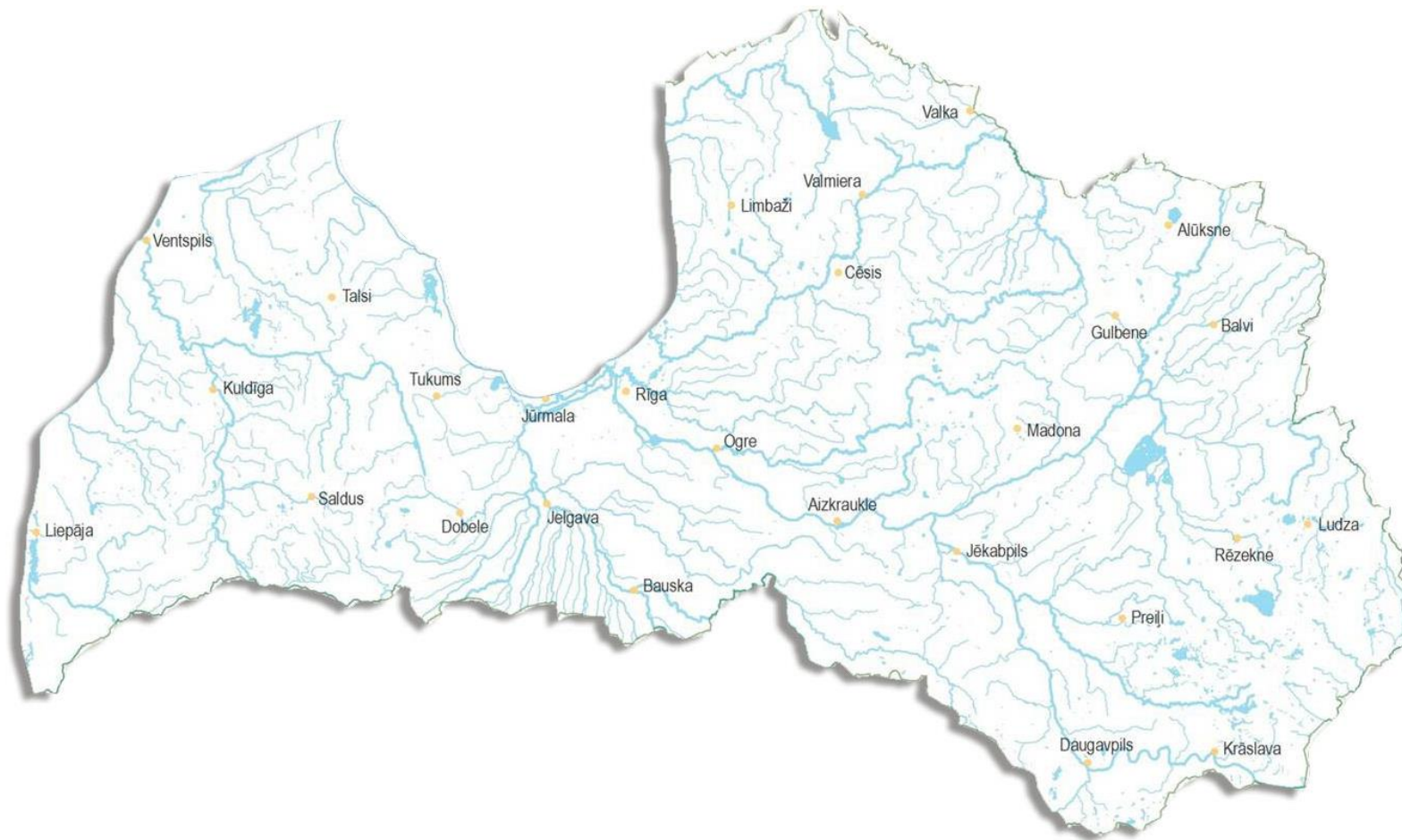
**“Mežsaimniecība – Latvijas
tautsaimniecības balsts bioekonomisko
nozaru attīstības kontekstā”**

MEŽI LATVIJĀ >

Meži Latvijā 1925

Latvija ir viena no mežiem bagātākajām valstīm Eiropā, jo Latvijā meži klāj 3.8 milj. ha teritorijas

Meži Latvijā 1925

Latvija ir viena no mežiem bagātākajām valstīm Eiropā, jo Latvijā meži klāj 3.8 milj. ha teritorijas

Meži Latvijā 2019

Latvija ir viena no mežiem bagātākajām valstīm Eiropā, jo Latvijā meži klāj 3.8 milj. ha teritorijas

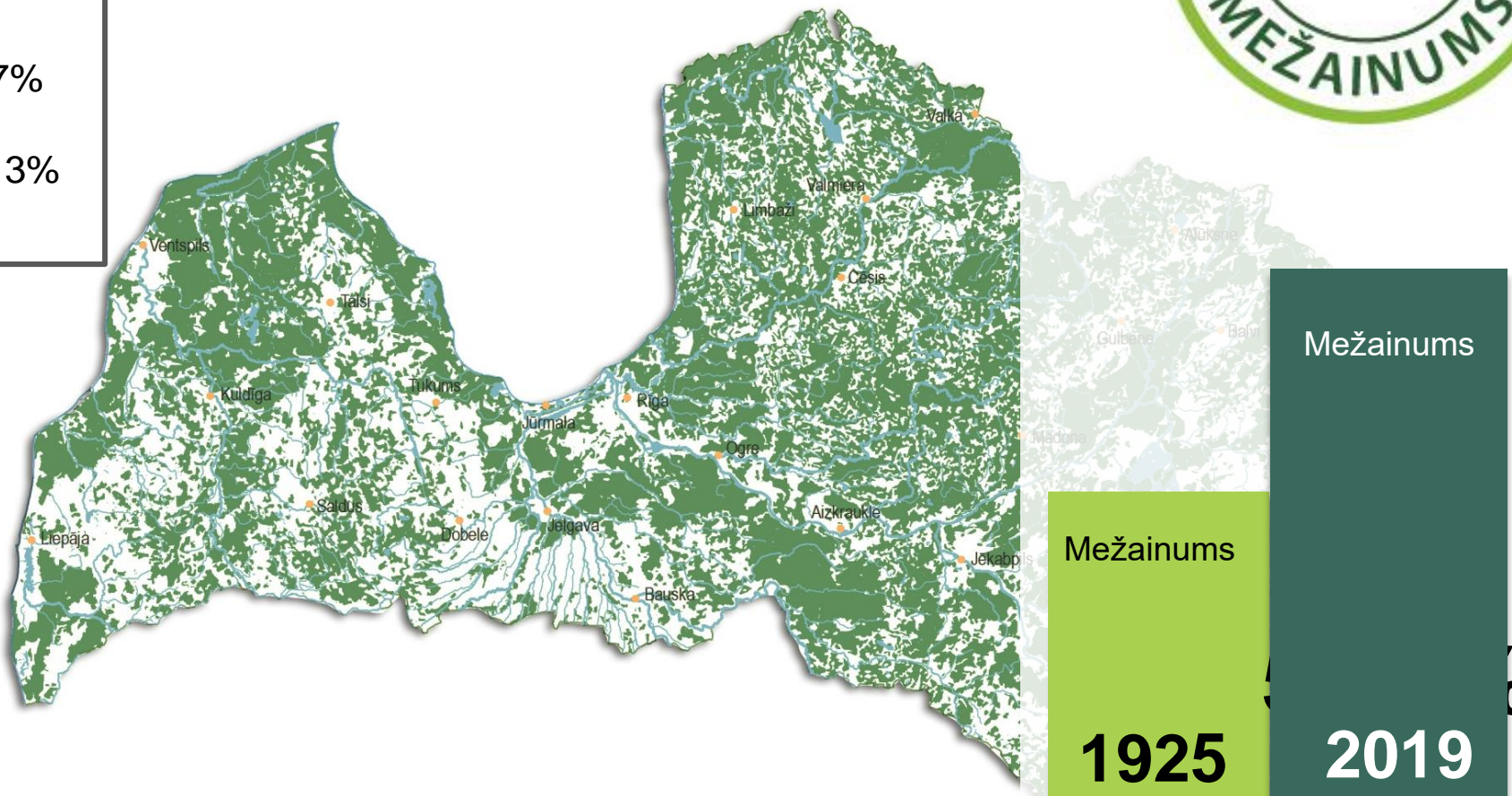

Valdošās koku sugas Latvijā

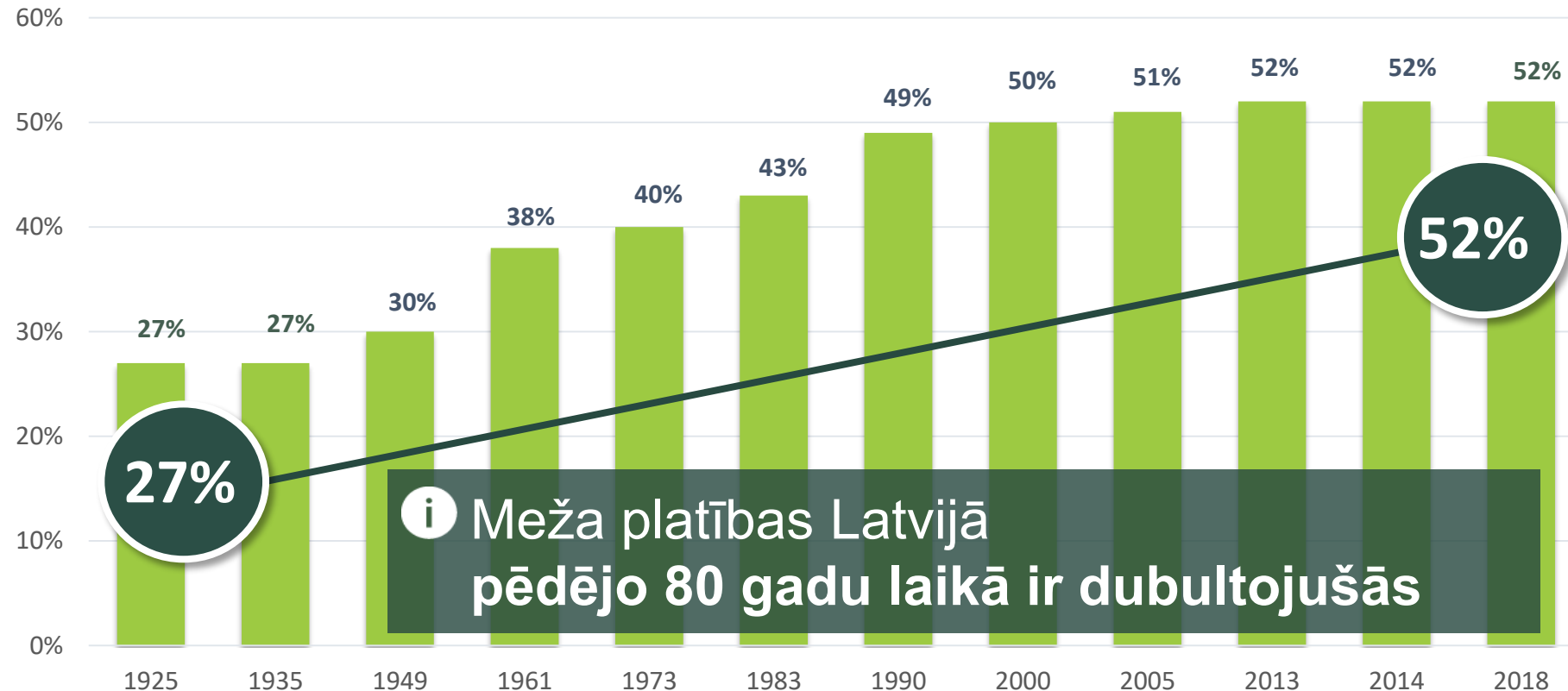
- Priede 34%
- Bērzs 30%
- Egle 18%
- Baltalksnis 7%
- Apse 7%
- Melnalksnis 3%
- Citas 1%

Meži Latvijā 2019

Latvija ir viena no mežiem bagātākajām valstīm Eiropā, jo Latvijā meži klāj 3.8 milj. ha teritorijas

Mežainums Latvijā 1925 - 2018

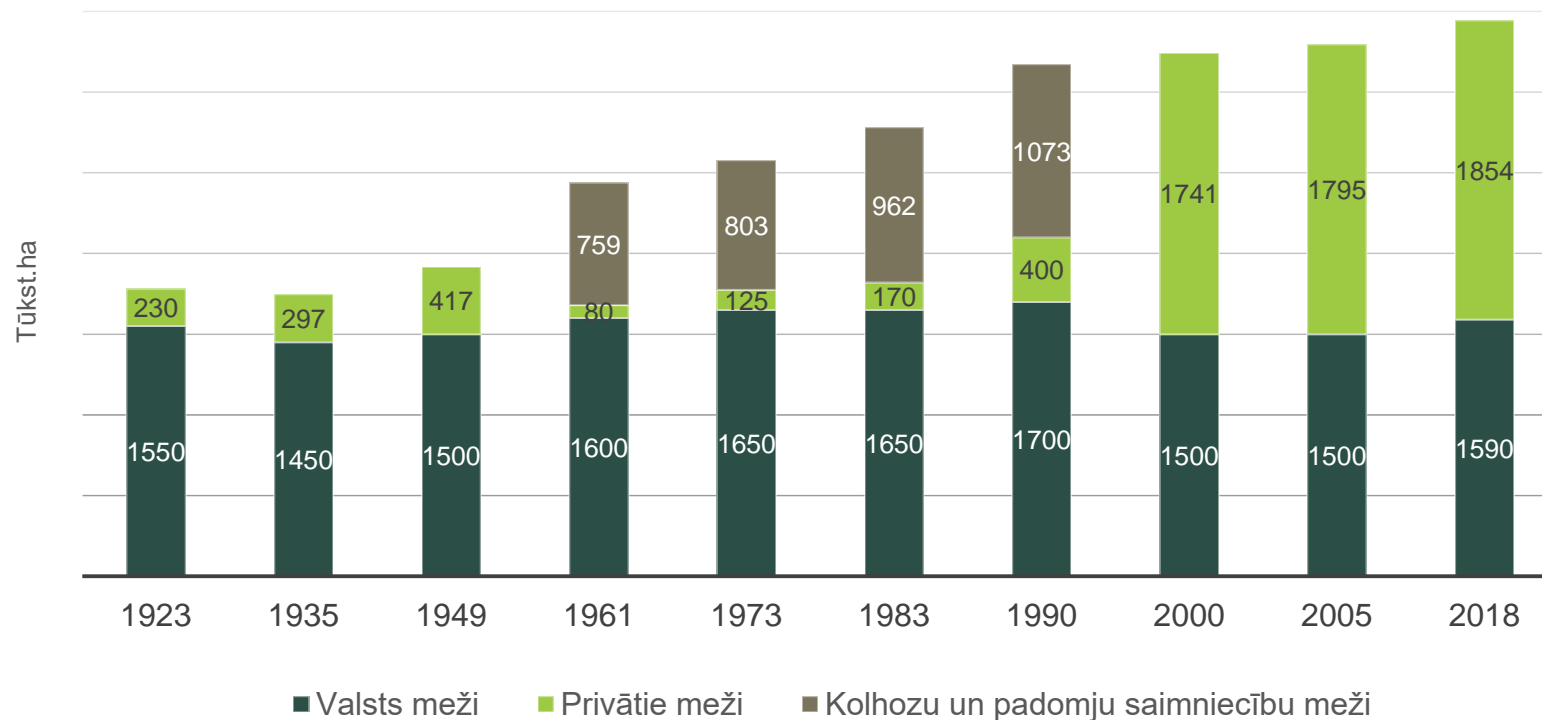

Meža sadalījums pēc īpašuma formas

Latvijas lielākie Top 5

meža zemju apsaimniekotāji /zemes platība, ha/

1.	AS «Latvijas valsts meži»	1 600 000 ha
2.	Sodra grupa	125 600 ha
3.	IKEA GROUP	90 000 ha
4.	SIA «Rīgas meži»	60 400 ha
5.	SIA «Isnaudas mežs»	26 600 ha

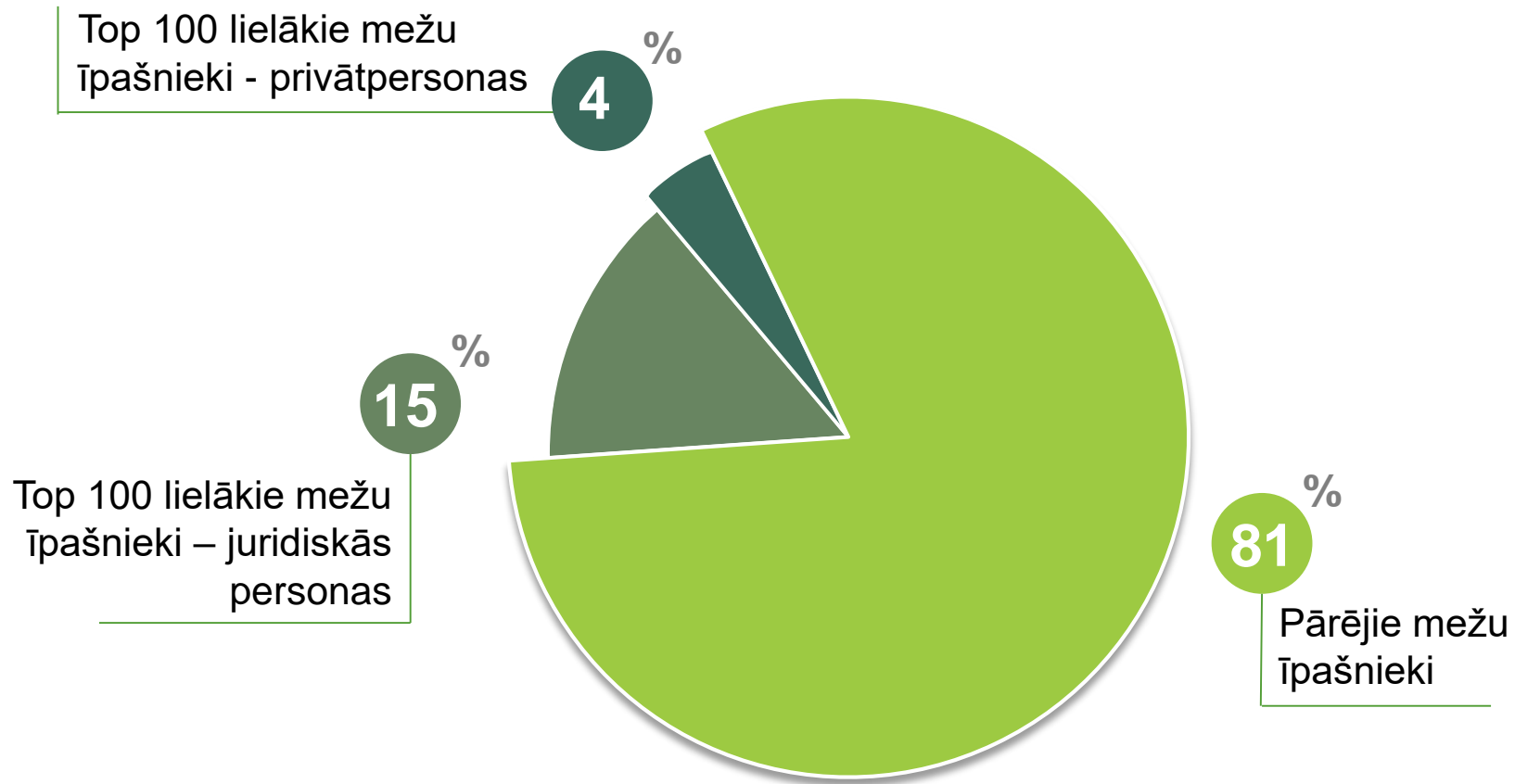

LATVIJĀ MEŽA LIKUMS VISIEM IR VIENS!

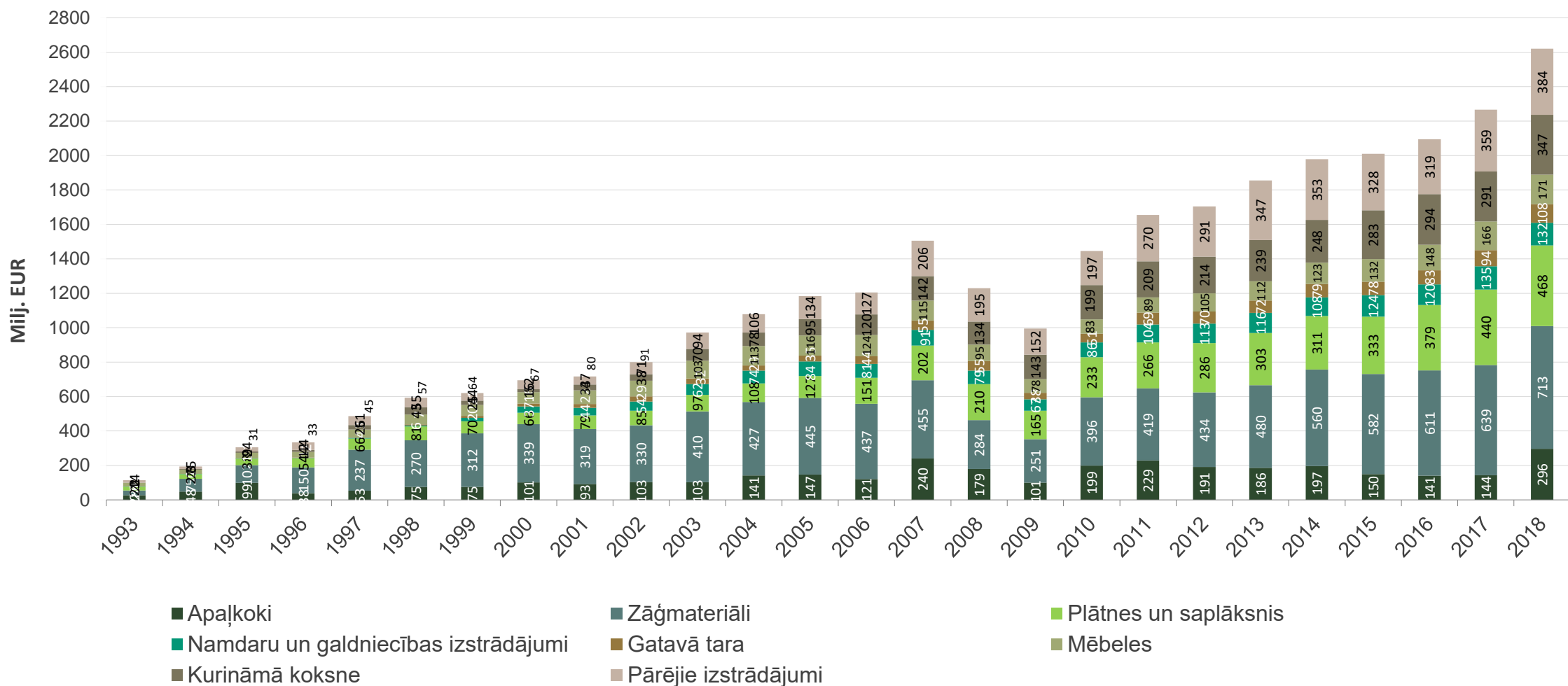
Pārējo meža zemju īpašnieki

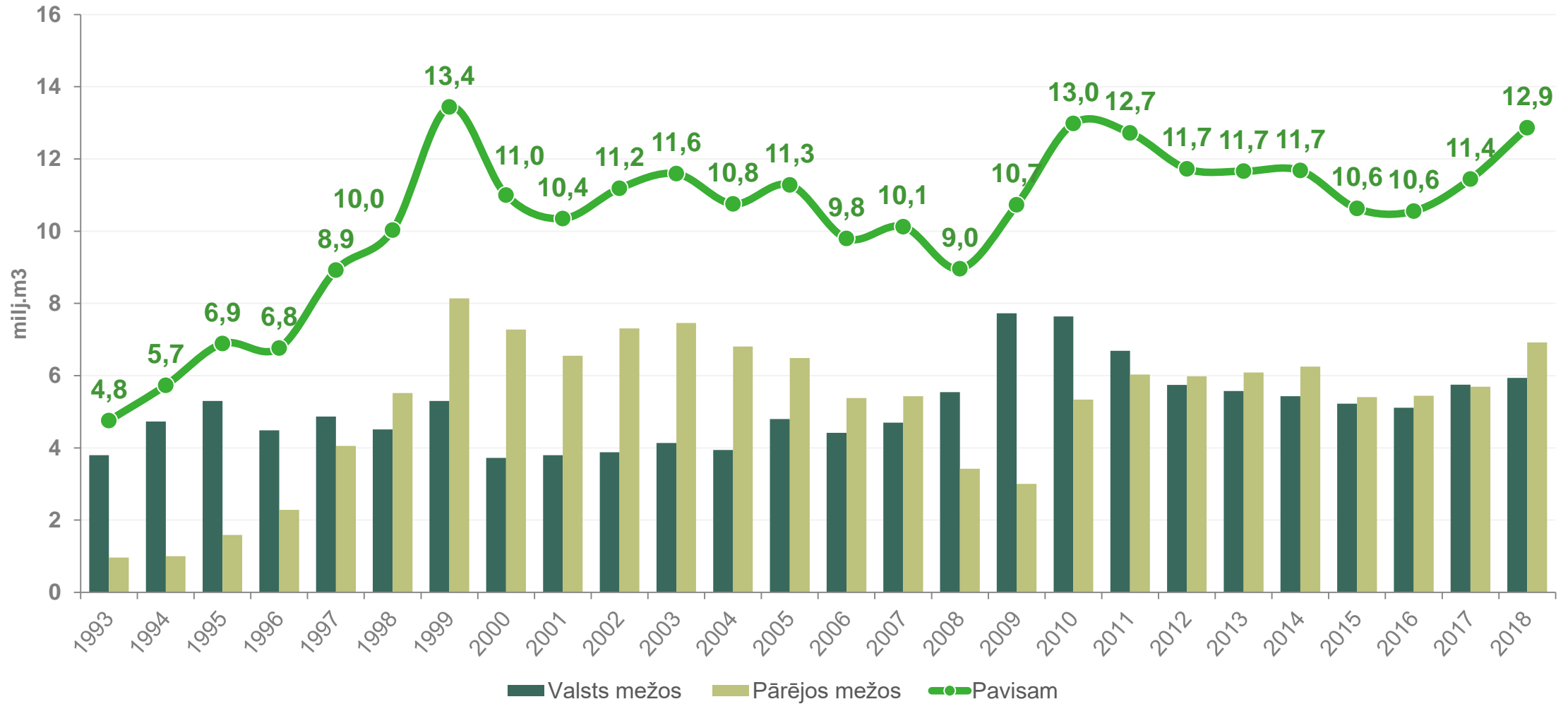

MEŽA NOZARE >

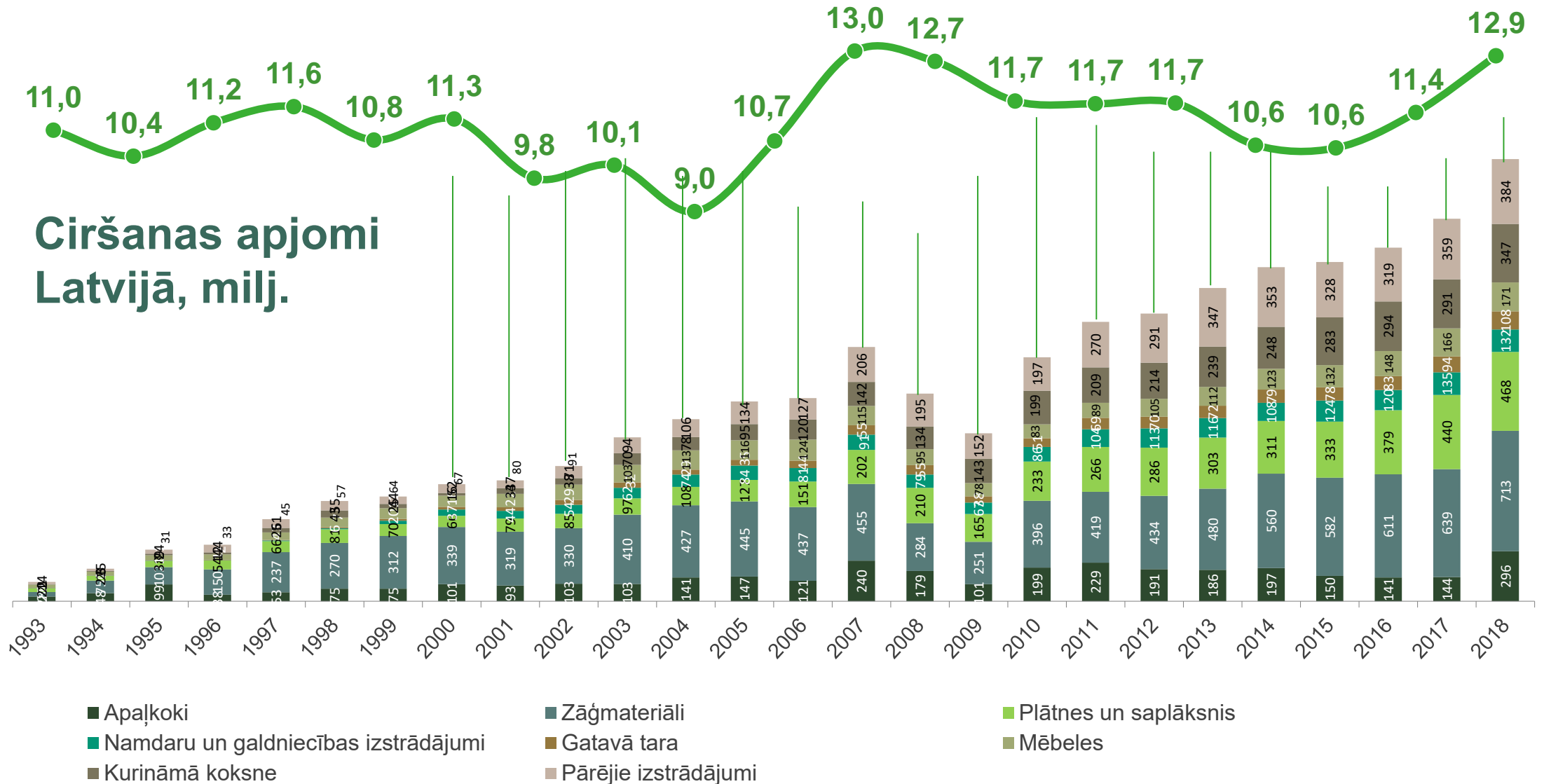
Nozares eksporta dinamika, milj.

Ciršanas apjomi Latvijā

Nozares eksporta dinamika, milj.

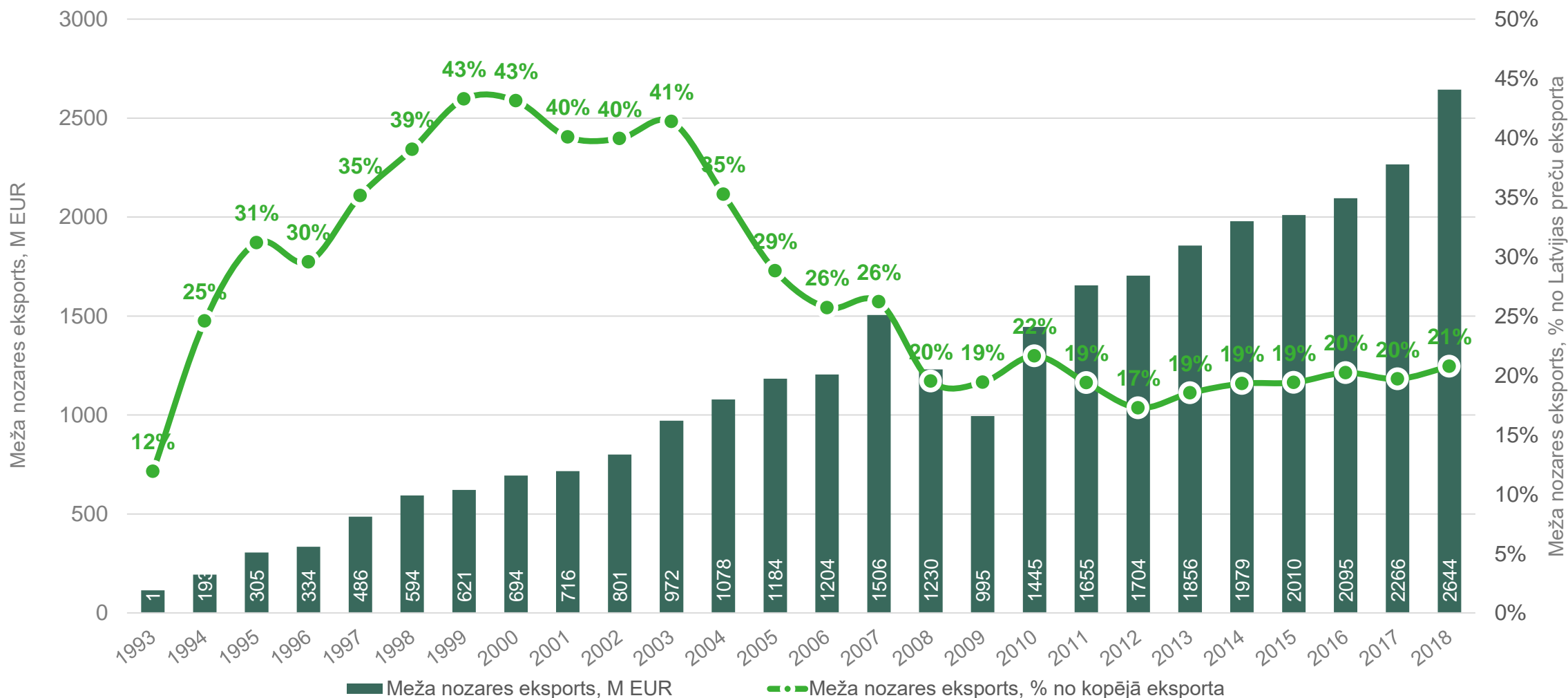

Meža apsaimniekošanas cikls

- Atjaunošana
- Jaunaudžu kopšana
- Retināšana
- Galvenā cirte

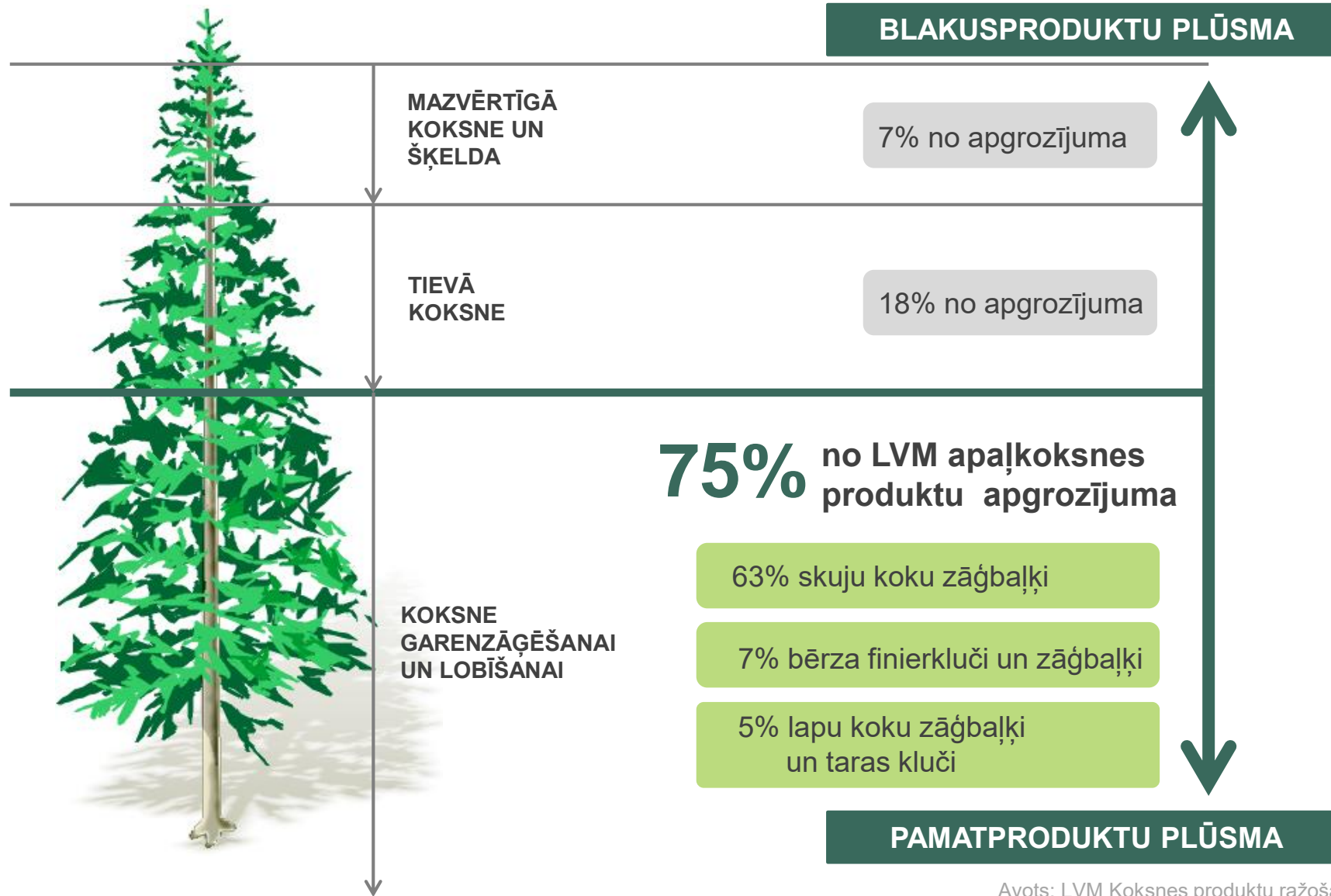

Meža nozares eksports, % no Latvijas kopējā preču eksporta

LVM apaļkoksnes plūsma 2017. gadā

**Bet, lai nozari
attīstītu tālāk,
nepieciešamas**

**JAUNAS
ZINĀŠANAS**

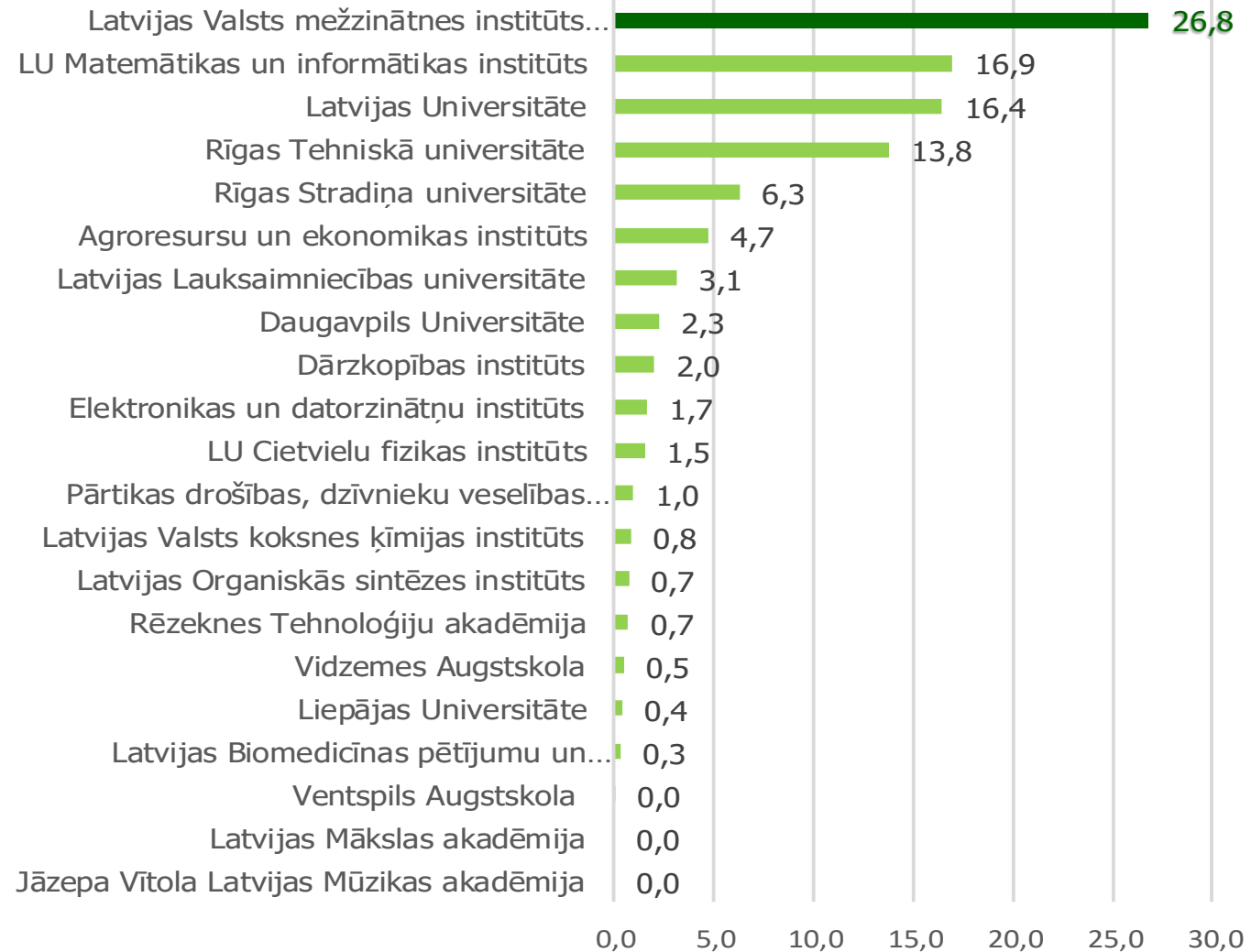

Mežzinātne - zinātņu nozare par meža ekosistēmu struktūru, funkcijām, dinamiku **un attiecībām ar cilvēku sabiedrību**. Δ ir mežkopības un ilgtspējīgas mežsaimniecības teorētiskais pamats (*Meža enciklopēdija, II sējums*).

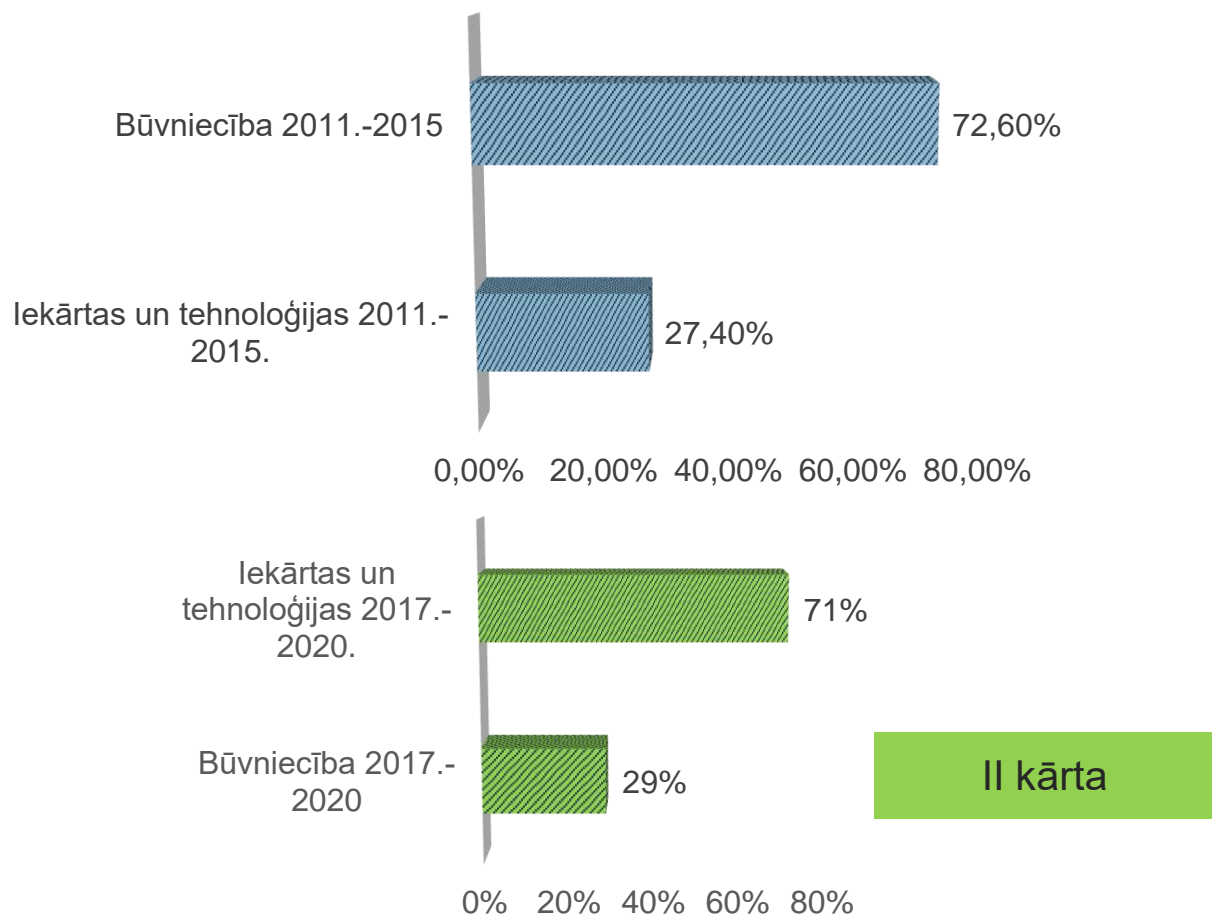
Latvijas Valsts mežzinātnes institūts "Silava" – neatkarīgs ietvars mežzinātnieku darbam un izaugsmei Zemkopības ministrijas institucionālajā sistēmā

Zinātne, kuras rezultātus gatavs iegādāties Latvijas **biznesa sektors**

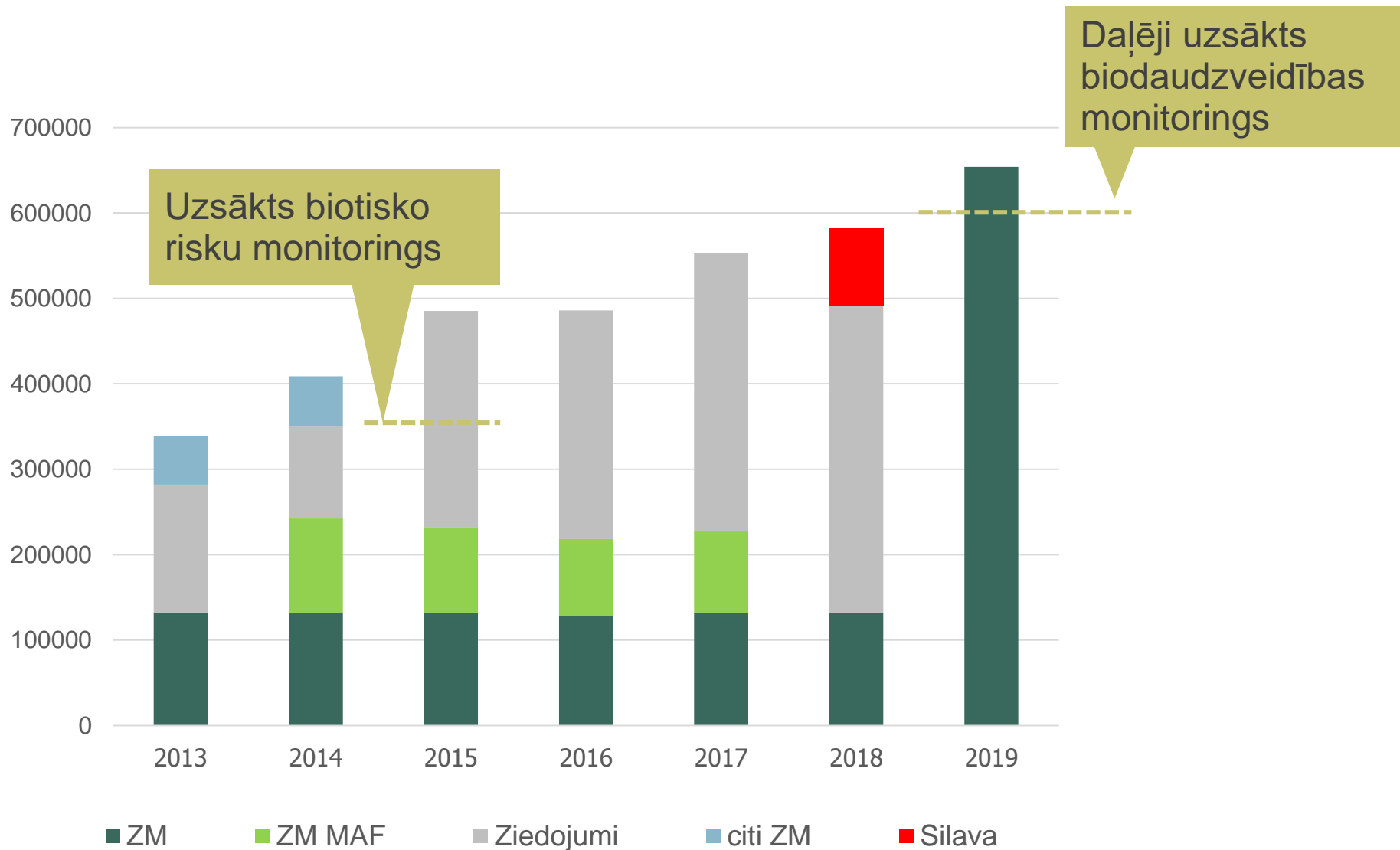

Zemkopības ministrijas prioritāte ir zināšanu attīstīšana un atbalsts. Bioekonomika ir nozīmīgs viedās specializācijas virziens Latvijas zinātnes telpā, kas izveidots mērķtiecīga Zemkopības ministrijas darba rezultātā.

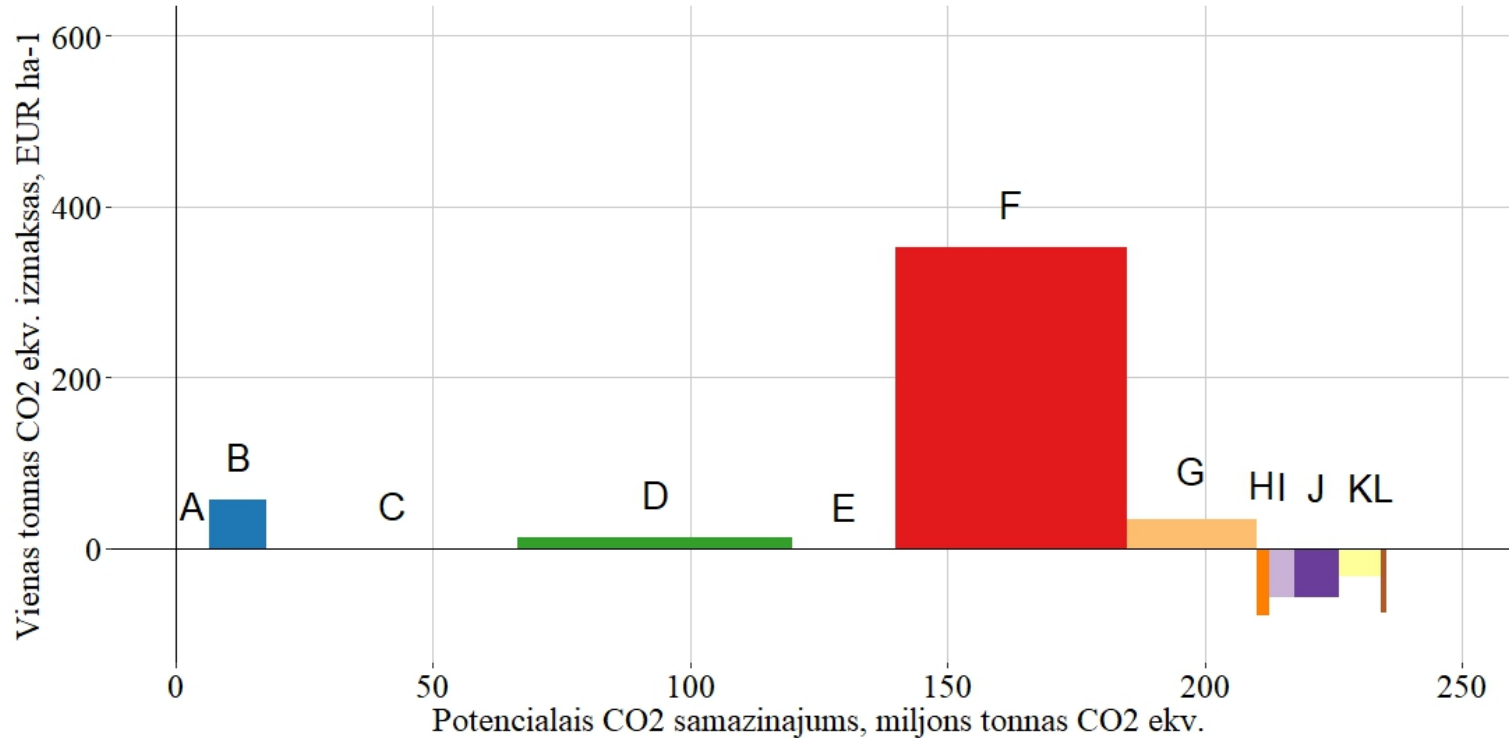
2017. gadā noslēgts līgums par Latvijas Valsts mežzinātnes institūta "Silava" zinātnes infrastruktūras attīstību 6 068 271 *euro vērtībā* (tai skaitā Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansējums – 5 158 030 *euro* un valsts budžeta līdzfinansējums – 910 241 *euro*)

Nacionālais meža monitorings – sākot ar 2019. gadu objektīvas un zinātniski pamatotas informācijas ieguve par mežu tiek finansēta no valsts budžeta

SEG emisiju samazināšanas pasākumu pamatojums mežsaimniecībā

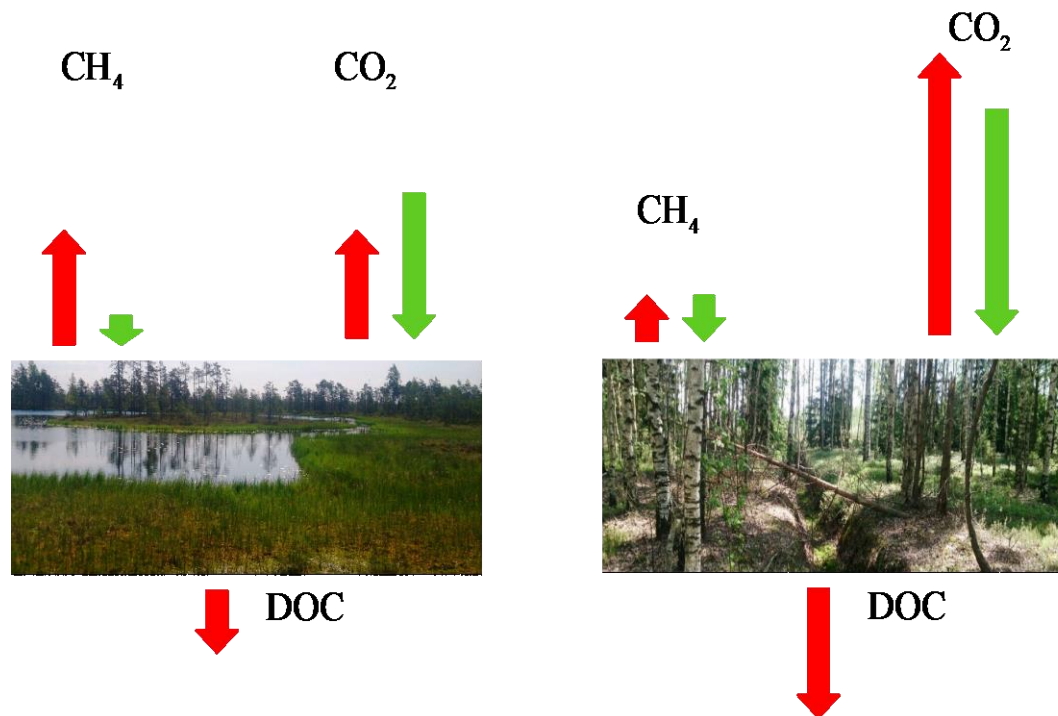

- A - meža ieaudzēšana: dabīgā apmežošanās; B - meža ieaudzēšana: stādīšana; C - meža ieaudzēšana, organiskās augsnes: dabīgā apmežošanās; D - meža ieaudzēšana, organiskās augsnes: stādīšana; E - meža ieaudzēšana: plantāciju meži – ātraudzīgās koku sugas; F – Meža atjaunošana ar augstvērtīgu stādmateriālu; G – Jaunaudžu kopšana; H - meža augsnes ielabošana ar pelniem; I - meža augsnes ielabošana ar slāpekli; J - hidrotehniskā meliorācija: jaunu sistēmu ierīkošana mežos uz minerālaugsnēm; K - hidrotehnisko meliorācijas sistēmu renovācija mežos uz minerālaugsnēm; L - hidrotehnisko meliorācijas sistēmu renovācija mežos uz organiskajām augsnēm.

Līdz 2050. gadam šobrīd identificētie pasākumi meža apsaimniekošanā var nodrošināt vismaz **220 milj. tonnas papildus CO₂ piesaisti meža zemēs**, vienlaicīgi palielinot meža nozares ieguldījumu bioekonomikas attīstībā.

Jāturpina pētījumi pasākumu kvantitatīvas novērtēšanas metožu izstrādāšanai un efektivitātes palielināšanai, tajā skaitā palielinot mežizstrādes tehnoloģiju un koksnes produktu ražošanas efektivitāti.

Objektīvi dati par SEG emisijām no kūdras un kūdrainām augsnēm

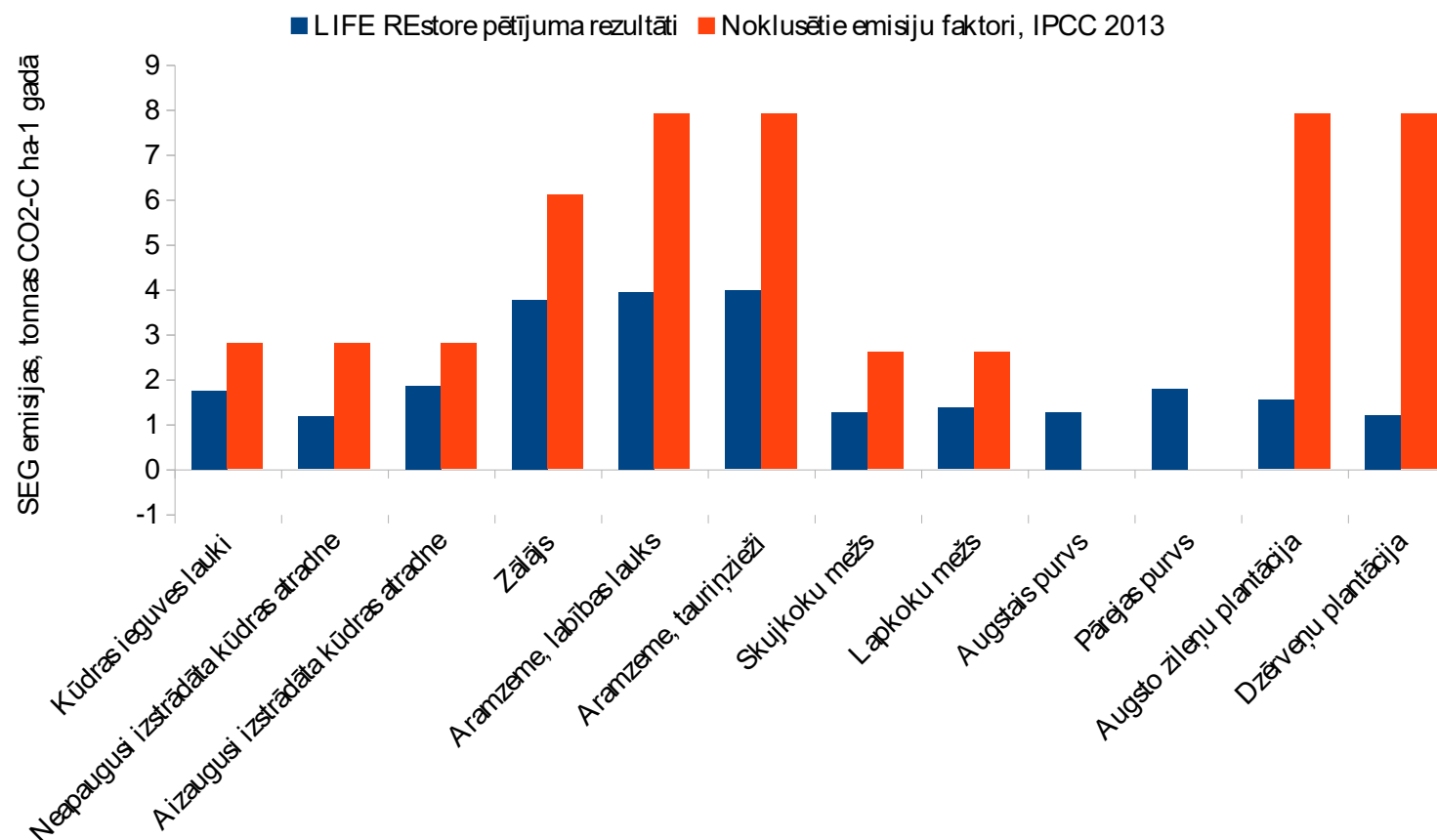

Saskaņā ar Latvijā veiktiem pētījumiem meža meliorācijas pasākumi nodrošina SEG emisiju samazināšanos meža apsaimniekošanā, apgāžot stereotipus priekšstatus par to, ka meža meliorācija ir SEG emisiju avots.

Ir jāturpina pētījumi aprēķinu nenoteiktības mazināšanai un mežsaimniecisko risku iespējamās ietekmes ierobežošanai

Objektīva informācija par SEG emisijām no organiskajām augsnēm

➤ Saskaņā ar pētījumu rezultātiem CO2 emisijas no meliorētiem mežiem nav lielākas kā SEG emisijas no saimnieciskās darbības neskartiem purviem.

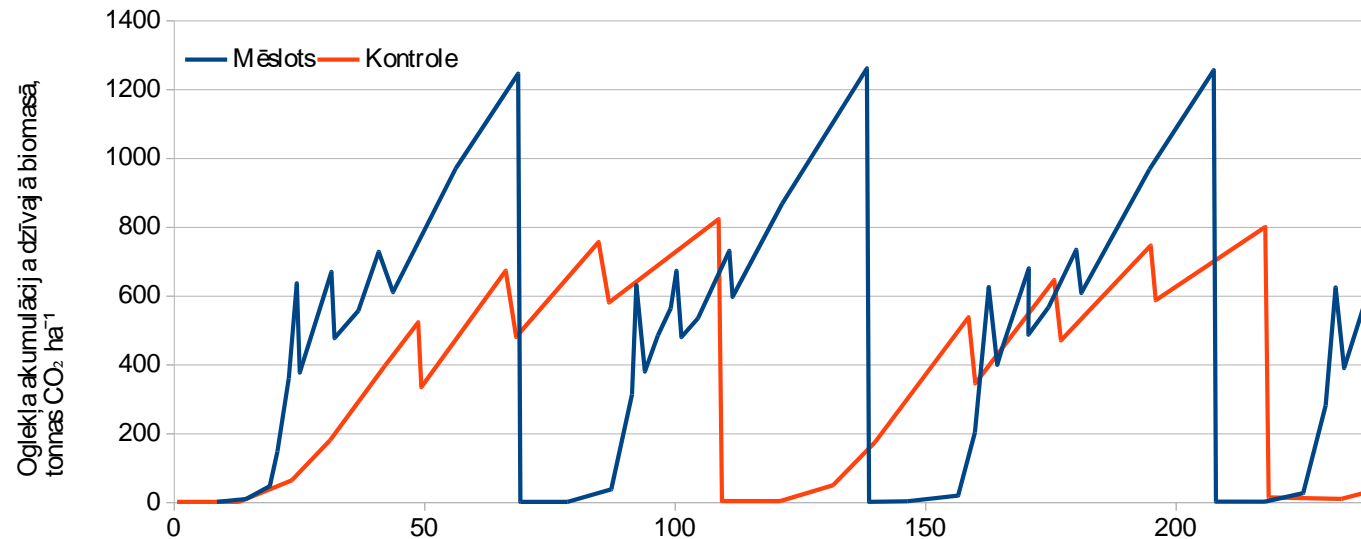
➤ Pētījums apstiprina, ka, neatkarīgi no zemes izmantošanas veida, SEG emisijas Latvijā ir būtiski mazākas nekā atbilstoši klimata konvencijas noklusētajiem emisiju faktoriem.

Koku augšanas apstākļu uzlabošana – risinājums būtiskai un straujai CO₂ piesaistes palielināšanai meža zemēs

240 gados mēslošanas audzes akumulē 2 reizes vairāk CO₂. nekā nemēslošanas

Latvijā meža augsnes ielabošanas pasākumi īstermiņā var nodrošināt papildus CO₂ piesaisti 1,2 milj. tonnas gadā

Latvijā mežā var izmantot visus siltumapgādē saražotos koksnes pelnus. Izmantojot aptuveni 5% no slāpekļa mēslojuma, ko patērē lauksaimniecība, meža zemes var pilnībā kompensēt lauksaimniecības sektora emisijas.

Ir jāturpina pētījumi augsnes ielabošanas pasākumu efektivitātes palielināšanai un preventīvai augsnes ielabošanas līdzekļu pielietošanai.

Bērza selekcija

Pirmās kārtas bērzu sēklu plantācija
2003-2015

Labāko ģimeņu un koku to ietvaros
atlase, jaunu plantāciju ierīkošana
(2014) –augstāks praksē realizējamais
selekcijas efekts

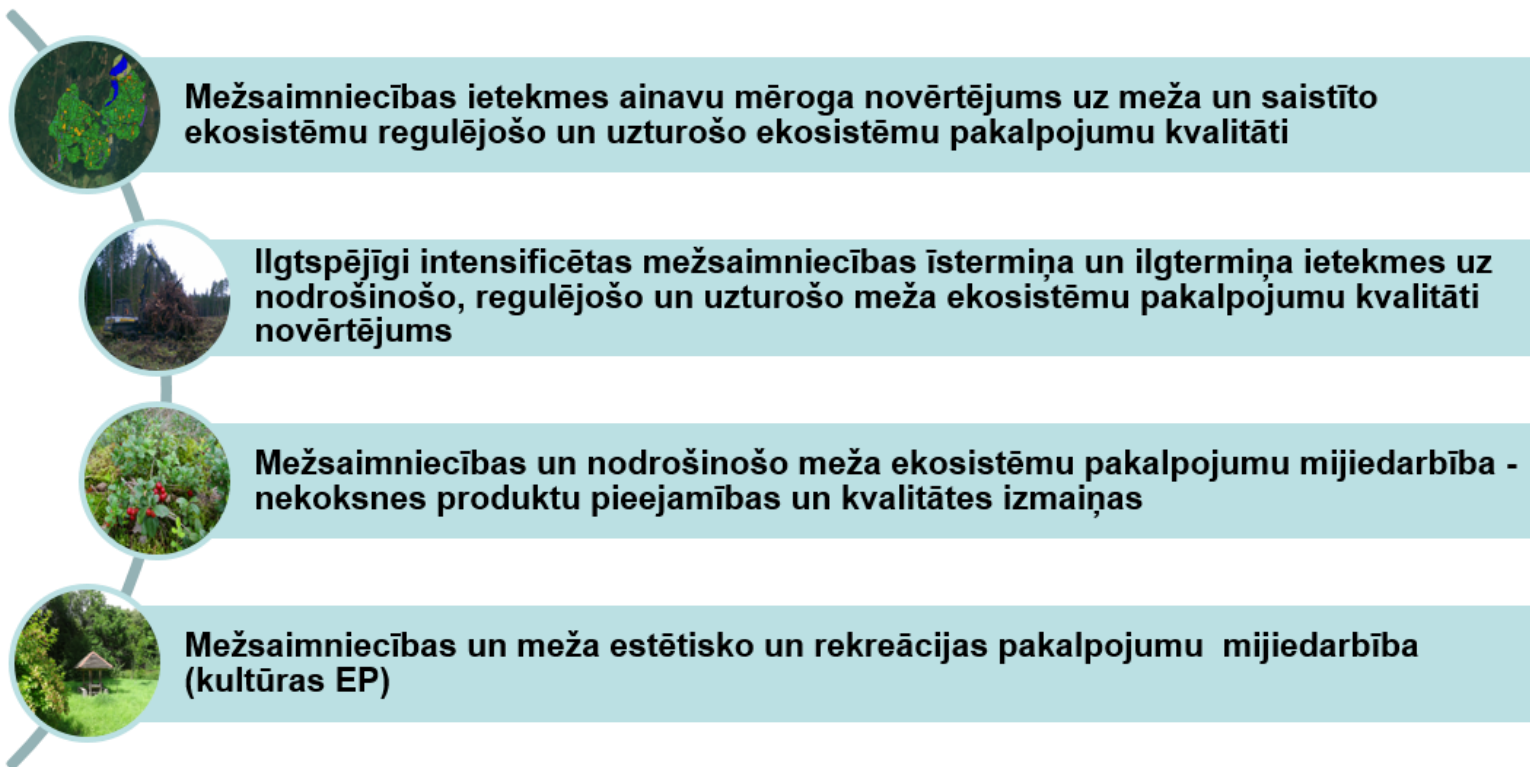

No 2018. gada ražas bērzu plantāciju sēklu apjoms ir pietiekams, lai nodrošinātu visu stādu ražošanai vajadzīgo

Selekcijas efekts sniedz ieguvumu meža īpašniekam ne tikai aprites cikla beigās, bet arī relatīvi jaunos stādījumos. Kopšanas cirtes vērtējums lielākajā bērzu pēcnācēju pārbaužu stādījumā (Rembatē) liecina, ka 14 gadu vecumā tīrie ienākumi no labākajām ģimenēm (genotipiem, kas izvēlēti jaunajām sēklu plantācijām) ir par 390 līdz 830 EUR ha⁻¹ lielāki nekā no lēnāk augošajām (vidējais neselekcionētam materiālam)

Mežsaimniecības ietekme uz meža un saistīto ekosistēmu pakalpojumiem

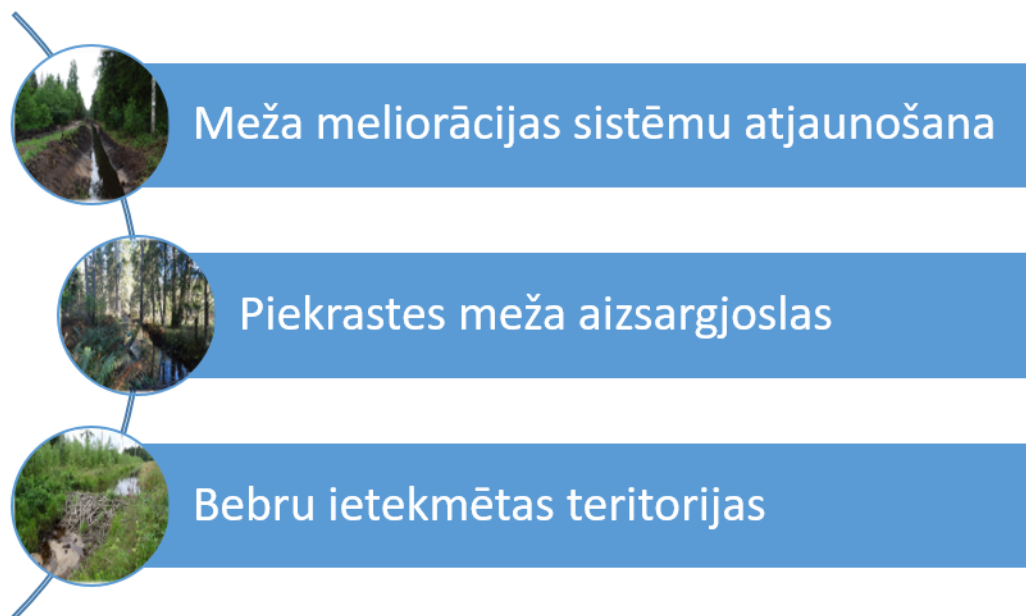
LVMI Silava un AS «Latvijas valsts meži» sadarbības pētījumu programma 2016.-2021.g. tiek īstenota ar mērķi **iegūt skaitlisku informāciju un atsauču datus par mežsaimniecības un vides mijiedarbību** (dažādu mežsaimniecisko darbību ietekmi uz vielu apriti, ūdens kvalitāti, meža nekoksnes produktiem, meža vizuālo kvalitāti, rekreācijas vērtību utt.) dažādos laika un telpas mērogos.

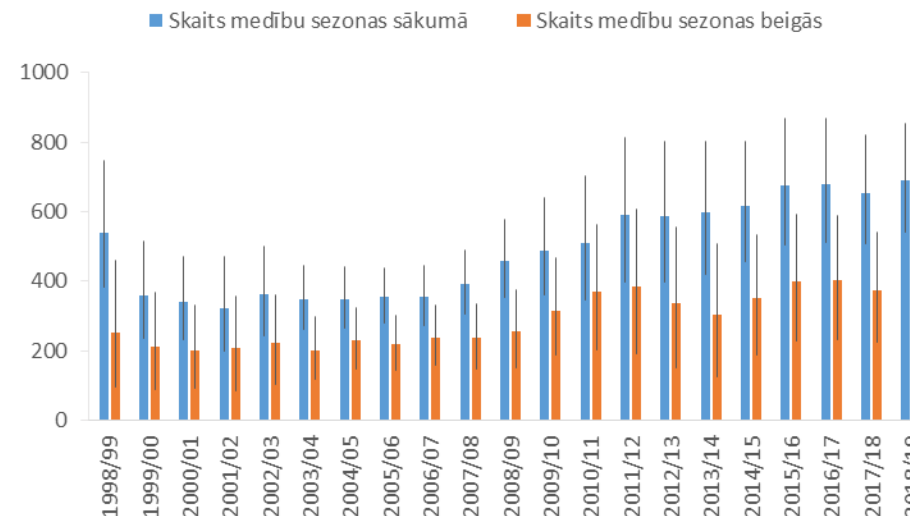
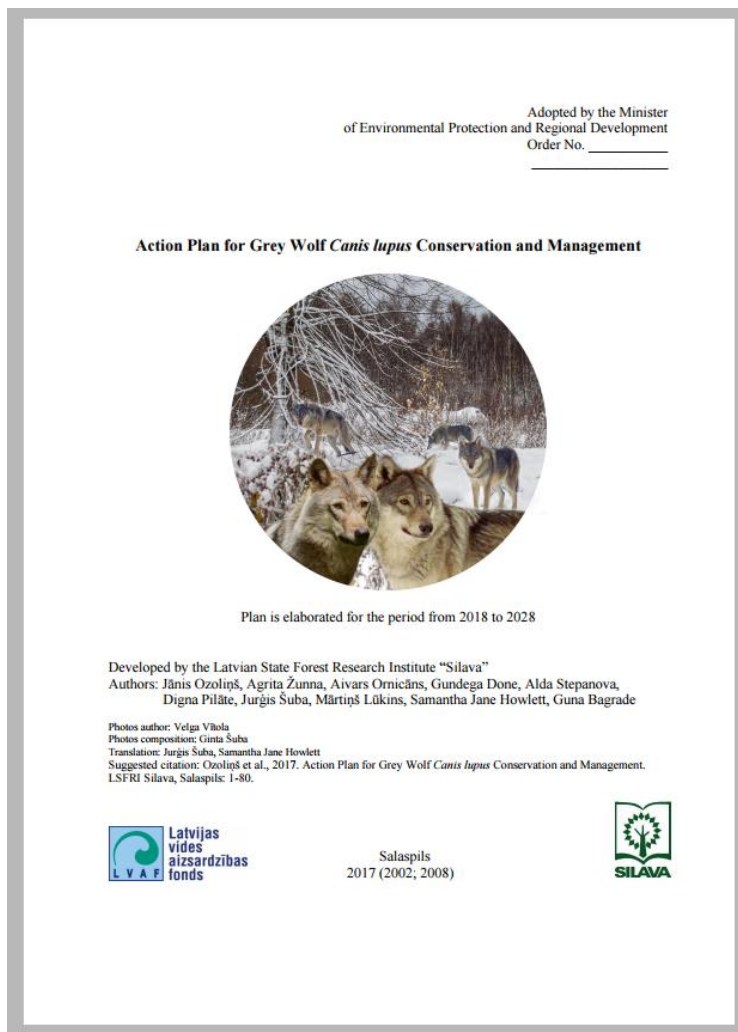
Ūdens apsaimniekošana Baltijas mežos (*Water management in Baltic forests – WAMBAF*)

Interreg Baltijas jūras programmas projekts, kura ietvaros, sadarbojoties partneriem no Zviedrijas, Somijas, Latvijas, Lietuvas un Polijas, izstrādātas rekomendācijas mežsaimniecībai ūdensobjektu tuvumā 2016.-2021.g.

>51% Latvijas mežu ūdens tieši ietekmē koku augšanu, samazinot augsnes aerāciju un slāpējot koku saknes. Līdzīgi ūdens ietekme izpaužas arī lauksaimniecības nozarē. Meža un ūdens attiecības ir meža nozarei izšķiroši svarīga pētījumu joma.

Lielo plēsēju sugu aizsardzības plānu izstrāde un atjaunošana, un populāciju stāvokļa izmaiņu pētījums medību ietekmē

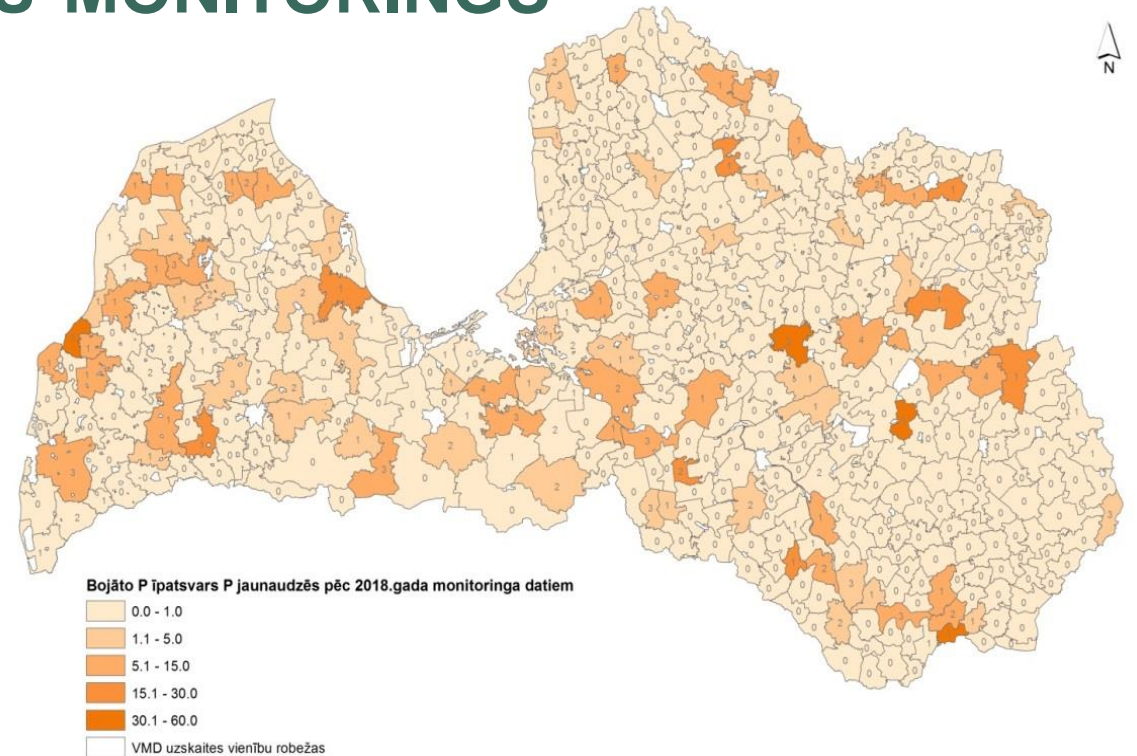
Pateicoties vairāk kā pirms 20 gadiem aizsāktajai lielo plēsēju izpētei un rūpīgi izstrādātai sugas saglabāšanas un saudzīgas skaita regulēšanas stratēģijai, vilku populācijas stāvoklis nav būtiski mainījies, konflikti ar tautsaimniecības nozarēm mazāki, kā citviet Eiropā, bet šo plēsēju loma dabā saglabājusies.

Pētījumi norit ar ZM Medību saimniecības attīstības fonda atbalstu

MEŽA BIOTISKO RISKU MONITORINGS - BRIEŽU DZIMTAS DZĪVNIEKU NODARĪTO JAUNAUDŽU BOJĀJUMU MONITORINGS

Nacionālā meža monitoringa aktivitātē, kuras izpildes rezultātā tiek iegūta informācija par dzīvnieku bojāto jaunaudžu attīstības gaitu atkarībā no audzes sastāva, kociņu augstuma, dzīvnieku populācijas blīvuma, kociņu bojājuma pakāpes u.c. faktoriem.

Izveidota zinātniski pamatota atskaites sistēma pārnadžu populāciju monitoringam, tās apsaimniekošanas plānošanai valsts līmenī, vērtējot ietekmi uz mežsaimniecību

Paldies par Uzmanību

Jānis Eglīts

Zemkopības ministra biroja vadītājs

janis.eglits@zm.gov.lv